

The study of saying the prayer in Nejat and Avaye-Mehr drug rehab centers in Arak

Homa Soleimani ^{1*}, Zahra Eslamirad ², Mohammad Rafiei ³, Soheila Shamsikhani ⁴

1- Department of Physiology and Medical Physics, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.

2- Department of Parasitology, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.

3- Department of Statistics and Epidemiology, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.

4- Department of Psychiatric Nursing, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran.

Abstract

Background and Objectives: Nowadays addiction is a major problem of families and communities. Euphoria and changing of mental states due to drug use, association with addicted friends and social anomies are factors of tendency to addiction. The pray is a religious behavior and is the main symptom and true sign of religion. The pray can lead people to human dignity and grandeur. In this study, because of the important role of pray in changing and consolidation of human personality, tendency to pray was evaluated in addicts referring to Nejat and Avaye-Mehr drug rehab center in Arak city.

Materials and Methods: The cross sectional study included 205 patients referred to the two rehab centers during 6 months in Arak city. Data were collected by a questionnaire and interviews.

Results: The results showed that 30% of the patients under study always pray. In the months that religious ceremonies are held, the adherence of them to perform the ritual of pray is increased. The results suggest that in these patients, pray is considered negligible because only 42, 20 and 23.9 percent of them respectively are bound to: understand the meaning of pray, earlier pray and provide preparations of pray before the Azan.

Conclusion: Although it cannot be claimed that the cause of addiction is inappetence to prayer, we can say that the adherence to prayer among drug addicts who were referred to the drug rehab centers was low.

Keywords: Arak, Addiction, Patient, Saying the prayer

---

* Corresponding Author: Homa Soleimani; Email: dr.hsoleimani@arakmu.ac.ir

پژوهشی در پایبندی و نحوه‌ی انجام فریضه‌ی نماز در معتادان مراجعه‌کننده به مرکزهای ترک اعتیاد نجات و آوای مهر اراک

هما سلیمانی^{۱*}، زهرا اسلامی راد^۲، محمد رفیعی^۳، سهیلا شمس‌خانی^۴

- ۱- گروه فیزیولوژی و فیزیک پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.
- ۲- گروه انگل شناسی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.
- ۳- گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.
- ۴- گروه روان پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران.

چکیده

سابقه و اهداف: امروزه اعتیاد، یکی از مشکل‌های بزرگ خانواده‌ها و جامعه‌ها محسوب می‌شود. سرخوشی و تغییر حالت‌های روانی ناشی از مصرف مواد مخدر، معاشرت با دوستان معتاد و همچنین ناهنجاری‌های اجتماعی، از عامل‌های گرایش به اعتیاد محسوب می‌شود. نماز، رفتاری مذهبی است که نشانه‌ی اصلی و واقعی دین است و می‌تواند انسان را به سوی عزت و عظمت انسانی سوق دهد. با توجه به نقش مهمی که نماز در تغییر و تثبیت شخصیت انسان دارد، در این مطالعه به بررسی فریضه‌ی نماز در میان مراجعه‌کنندگان به دو مرکز ترک اعتیاد در شهر اراک پرداختیم.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت مقطعی، بر روی ۲۰۵ بیمار معتاد مراجعه‌کننده به دو مرکز ترک اعتیاد در شهر اراک، طی شش ماه انجام شد. اطلاعات با پرسش‌نامه و به روش مصاحبه جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: نتیجه‌ی این مطالعه نشان داد که ۳۰ درصد مددجویان تحت مطالعه، همیشه نماز می‌خوانند. همچنین میزان تقید مددجویان به انجام فریضه‌ی نماز در ماه‌های دارای مناسبت‌های مذهبی افزایش یافته است. نتیجه‌ها تأییدگر آن است که در افراد مورد مطالعه، نماز سبک شمرده می‌شود، زیرا فقط ۴۲، ۲۰ و ۲۳/۹ درصد از آنان به ترتیب مقید به درک معانی نماز، نماز اول وقت و فراهم نمودن مقدمه‌های نماز، پیش از اذان، هستند.

نتیجه‌گیری: اگرچه نمی‌توان ادعا کرد برپا نکردن نماز، علت اعتیاد است، اما می‌توان گفت که میزان تقید به نماز در میان گروه معتادان مراجعه‌کننده به دو مرکز ترک اعتیاد، پایین بود.

واژگان کلیدی: اراک، اعتیاد، مددجو، فریضه‌ی نماز

مقدمه

سرخوشی و تغییر حالت‌های روانی ناشی از مصرف مواد مخدر، از عامل‌های مهم گرایش به اعتیاد محسوب می‌شوند، زیرا این حالت‌ها موجب خودگریزی و خودفراموشی می‌شود (۲). از طرف دیگر، مهم‌ترین عامل عود اعتیاد، معاشرت با دوستان معتاد و منحرف است، به طوری که نتیجه‌های به دست آمده از مطالعه‌ی بر روی عامل‌های مؤثر بر گرایش پسران نوجوان و جوان به مصرف مواد مخدر، تأییدگر این است که ۷۸ درصد معتادان دارای دوستان معتاد بوده‌اند (۳ و ۴). همچنین

در عصر حاضر، اعتیاد بلایی خانمان‌سوز است که از معضل‌های بزرگ خانواده‌ها و جامعه در سطح کلان محسوب می‌شود. براساس مستندهای موجود، حدود یک میلیون و دویست هزار معتاد دائمی؛ و هشتصد هزار مصرف‌کننده‌ی تفرنی مواد مخدر در ایران وجود دارد (۱).

* نویسنده‌ی مسئول مکاتبات: هما سلیمانی؛ پست الکترونیک: dr.hsoleimani@arakmu.ac.ir